

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 333/2020-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 30. júna 2020 v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcov Rastislava Kaššáka a Miloša Maďara predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom Krajského súdu v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Tos 9/2019 a jeho uznesením z 19. decembra 2020 a takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.
2. Žiadosti [REDAKOVANÉ] o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutého postupu a rozhodnutia a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. apríla 2020 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základného práva

na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Tos 9/2019 a jeho uznesením z 19. decembra 2020.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ sa po právoplatnom odsúdení nachádza [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (ďalej len „ústav“), ktorého riaditeľ podal Okresnému súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) návrh na podmieňané prepustenie sťažovateľa z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý okresný súd uznesením sp. zn. 6 PP 2/2019 z 24. septembra 2019 zamietol z dôvodu nesplnenia materiálnych podmienok prepustenia spočívajúcich v preukázaní polepšenia sa sťažovateľa a preukázaní predpokladu, že na slobode povedie riadny život.

3. Proti rozhodnutiu okresného súdu sťažovateľ podal sťažnosť, ktorú krajský súd uznesením sp. zn. 2 Tos 9/2019 z 19. decembra 2020 zamietol.

4. Podľa názoru sťažovateľa krajský súd „*v priamom rozpore*“ s čl. 46 ods. 1 ústavy svojvoľne a jednostranne „*vyhodnocoval*“ podstatu § 66 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“), čo sa týka splnenia materiálnych podmienok podmieňaného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody. Z „*kontextu hodnotenia*“ osoby sťažovateľa riaditeľom ústavu krajský súd «*svojvoľne „vyberal“ pasáže, pričom odignoroval závery hodnotenia*» vrátane „*záverov sociálneho pracovníka, kde je plne navrhnuté*“ sťažovateľa podmieňane prepustiť na slobodu.

5. Sťažovateľ argumentuje, že ak by v jeho prípade podmienky vyžadované § 66 ods. 1 Trestného zákona neboli splnené, nemohol by riaditeľ ústavu návrh na jeho podmieňané prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody podať.

6. V rozpore s ustanoveniami § 66 Trestného zákona, čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 2 ústavy považoval sťažovateľ poukazovanie krajského súdu na „*zahladené a osvedčené sa predošlé odsúdenia*“ v súvislosti s vyhodnotením predpokladu, že nebude viesť riadny život.

7. Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie takto nálezom rozhodol:

„1. Právo na súdnu a inú právnu ochranu v zmysle práva na spravodlivý proces vyjadrený čl. 46 ods. 1 Ústavy SR v konaní Krajského súdu Prešov pod sp. zn. 2 Tos/9/2019 zo dňa 19. 12. 2019 voči [REDAKOVANÉ] porušené bolo.

2. Uznesenie Krajského súdu Prešov zo dňa 19. 12. 2019 pod sp. zn. 2 Tos/9/2019 sa zrušuje a vec sa vracia opäť na konanie.“

8. Sťažovateľ zároveň požiadal o ustanovenie mu právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

II.

Relevantná právna úprava a ústavnoprávne východiská v judikatúre ústavného súdu

9. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

10. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah... Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie...

11. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

12. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

13. Podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania, ktorý je zjavne neopodstatnený.

14. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (m. m. I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

15. Ústavný súd v prvom rade poznamenáva, že podľa § 45 zákona o ústavnom súde je viazaný rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania. Viazanosť ústavného súdu návrhom sa vzťahuje zvlášť na návrh výroku rozhodnutia, ktorého sa sťažovateľ domáha. Ústavný súd teda môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej ústavnej sťažnosti, preto v danej veci rozhodoval o porušení toho základného práva a iba v súvislosti s tým postupom a rozhodnutím, ktorého vyslovenia porušenia sa sťažovateľ domáha v návrhu na rozhodnutie, t. j. v petite ústavnej sťažnosti. Tvrdenia o porušení iných práv, ktoré sťažovateľ uvádza v texte ústavnej sťažnosti mimo petitu, je podľa názoru ústavného súdu potrebné považovať iba za súčasť jeho argumentácie (napr. III. ÚS 149/04, III. ÚS 235/05, II. ÚS 65/07).

16. Za predmet ústavnej sťažnosti tak ústavný súd považoval namietané porušenie základného práva sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1

ústavy postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Tos 9/2019 a jeho uznesením z 19. decembra 2019.

17. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

18. Podstata ústavnej sťažnosti sťažovateľa spočíva v jeho presvedčení o porušení základného práva na súdnu ochranu zaručeného mu v čl. 46 ods. 1 ústavy postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Tos 9/2019 a jeho uznesením z 19. decembra 2019, ku ktorému malo dôjsť svojvoľným a jednostranným posúdením (ne)splnenia materiálnych podmienok vyžadovaných ustanovením § 66 ods. 1 Trestného zákona pre podmiennečné prepustenie sťažovateľa z výkonu trestu odňatia slobody, keď sťažovateľ tieto, na rozdiel od konajúcich všeobecných súdov, považoval za splnené.

19. Ústavná ochrana základných práv a slobôd, ako aj ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z príslušnej medzinárodnej zmluvy je rozdelená medzi všeobecné súdy a ústavný súd v súlade s princípom subsidiarity vyplývajúcim z čl. 127 ods. 1 ústavy, podľa ktorého sú všeobecné súdy primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ako aj za dodržiavanie základných práv a slobôd (čl. 144 ods. 1 a čl. 152 ods. 4 ústavy). Ústavný súd preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Skutkové a právne závery všeobecného súdu tak môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňujú

a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01, II. ÚS 67/04, III. ÚS 581/2015).

20. Ústavný súd teda zdôrazňuje, že pri posúdení namietaného uznesenia krajského súdu nebolo jeho úlohou preskúmať správnosť skutkových a právnych záverov, o ktoré krajský súd oprel svoje rozhodnutie, resp. odpovedať na otázku, či malo alebo nemalo byť návrhu riaditeľa ústavu v prospech sťažovateľa vyhovené. Úloha ústavného súdu sa v danom prípade obmedzila na posúdenie otázky, či sa krajský súd s relevantnou argumentáciou riaditeľa ústavu prezentovanou v uplatnenom návrhu a argumentáciou sťažovateľa uvedenou v jeho riadnom opravnom prostriedku, ako aj s jednotlivými zistenými skutkovými okolnosťami týkajúcimi sa veci sťažovateľa vysporiadal adekvátne a preskúmateľne a či má krajským súdom zvolená interpretácia aplikovaných právnych noriem ústavnoprávne akceptovateľný charakter.

21. Ústavný súd sa oboznámil s obsahom odôvodnenia namietaného uznesenia krajského súdu, ktoré bolo podkladom pre jeho právny záver o správnosti zamietnutia návrhu riaditeľa ústavu okresným súdom, a teda potrebe zamietnutia sťažnosti sťažovateľa podľa § 193 ods. 1 písm. c) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov.

22. Krajský súd vo svojom rozhodnutí predovšetkým ozrejmil dotknutý inštitút podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody, tak ako je upravený v ustanoveniach § 66 a nasl. Trestného zákona. Konštatoval, že podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody nemožno považovať za mimoriadny inštitút, ktorý by súd mal aplikovať len výnimočne. Môže ho však použiť len za splnenia zákonom stanovených podmienok, a to tak formálneho charakteru, ktorým je vykonanie, v prejednávanej veci, jednej polovice súdom uloženého trestu odňatia slobody, ako aj materiálneho charakteru, a to preukázanie polepšenia odsúdeného – sťažovateľa, pričom podľa názoru krajského súdu vykonané dokazovanie musí jednoznačne a bez pochybností viesť k pozitívnemu záveru, že odsúdený (sťažovateľ) sa svojím správaním a plnením povinností skutočne polepšil, čo znamená, že už doterajší výkon trestu bol postačujúci pre naplnenie účelu trestu, ktorým je najmä prevýchova odsúdeného sťažovateľa tak, aby viedol riadny život a jeho ďalší výkon

preto už nie je potrebný. Krajský súd podotkol, že podmiennečné prepustenie je významným prostriedkom dovŕšenia prevýchovy a resocializácie odsúdeného a neznamená ukončenie tohto procesu, ale pokračovanie prevýchovného resocializačného procesu v iných podmienkach (na slobode).

23. Krajský súd v napadnutom rozhodnutí aproboval postup súdu prvého stupňa, keď tento pri posudzovaní splnenia podmienok pre podmiennečné prepustenie sťažovateľa z výkonu trestu odňatia slobody použil § 66 ods. 1 písm. c) Trestného zákona a následne zrekapituloval zistenia okresného súdu, že sťažovateľ vykonával trest odňatia slobody uložený mu rozsudkom okresného súdu sp. zn. 41 T 76/2016 z 3. novembra 2017 v spojení s rozsudkom krajského súdu sp. zn. 2 To 51/2017 z 11. apríla 2018, ktorým bol sťažovateľ uznaný vinným zo zločinu skrátene dane a poistného podľa § 276 ods. 1, ods. 2 písm. c) a ods. 4 Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 138 písm. b), písm. i) Trestného zákona a bol mu za to uložený trest odňatia slobody v trvaní 7 rokov so zaradením na jeho výkon do ústavu s minimálnym stupňom stráženia. Výkon trestu bol nariadený 11. apríla 2018 a bola do neho započítaná doba väzby od 17. septembra 2015 do 11. apríla 2018. Na výkon väzby sťažovateľ nastúpil zo slobody 19. septembra 2015 do ústavu (v Prešove) a 29. septembra 2015 bol premiestnený na výkon väzby do Nitry, kde jeho správanie bolo podľa skutočností uvedených riaditeľom ústavu v návrhu kolísavé, obdobia bezproblémového správania, keď vzorne plnil príkazy a nariadenia, sa striedali s obdobiami, keď porušoval ústavný poriadok, bolo zaznamenaných viacero nedostatkov v jeho správaní a tie boli riešené v kompetencii príslušníkov Zboru väzenskej a justičnej stráže. Po premiestnení 6. decembra 2016 do ústavu mu boli 17. júla 2017 a 29. augusta 2017 zaznamenané záporné poznatky a tie boli tiež riešené v kompetencii príslušníka Zboru väzenskej a justičnej stráže a viackrát sa neopakovali. Následne sa správanie sťažovateľa stabilizovalo, ústavný poriadok dodržiaval, príkazy a nariadenia plnil a v trende zlepšeného správania pokračoval aj po premiestnení 26. septembra 2017 na výkon väzby do Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Košice. Po nástupe na výkon trestu do ústavu od 24. apríla 2018 mu po pobyte v nástupnom oddiele bola určená diferenciačná skupina „B“, správanie bolo na požadovanej úrovni, režim dňa neporušoval, kladne bol hodnotený jeho prístup k plneniu povinností zameraných na rozvoj osobnosti, ako sú rôzne čistiace a upratovacie práce podľa potrieb ústavu, v súvislosti s čím bol

20. mája 2019 disciplinárne odmenený. Počas výkonu trestu odňatia slobody bol raz disciplinárne odmenený, disciplinárne potrestaný nebol.

24. Rovnako ako súd prvého stupňa, tak aj krajský súd konštatoval, že sťažovateľ splnil po stránke formálnej všetky podmienky, ktoré zákon ukladá pre jeho podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, avšak zároveň sa krajský súd stotožnil so záverom okresného súdu aj v tom smere, že v prípade sťažovateľa neboli splnené materiálne podmienky na takýto postup.

25. V prvom rade nadriadený súd poukázal na minulosť sťažovateľa, keď tento bol už bol päťkrát súdne trestaný vrátane trestu o podmienené prepustenie, z výkonu ktorého išlo v danom konaní. Krajský súd uznal, že v predošlých 4 prípadoch sa na neho hľadelo, akoby nebol odsúdený, na strane druhej bolo podľa názoru krajského súdu namieste uviesť, že ani tieto predošlé odsúdenia, ktoré sťažovateľ absolvoval, nemali na neho taký vplyv, aby sa v budúcnosti ďalšej trestnej činnosti vyvaroval. Okresný súd podľa krajského súdu navyše správne poukázal na skutočnosť, že od 3. decembra 2009 do 18. augusta 2011 bol sťažovateľ vo väzbe, pritom si ani z tak dlhého väzobného stíhania nevzal ponaučenie a následne bol odsúdený za skutky, ktoré spáchal až neskôr, v rokoch 2013 až 2015. Navyše, proti sťažovateľovi sa aj v čase rozhodovania krajského súdu viedli ďalšie trestné stíhania, a to rovnako za závažnú ekonomickú trestnú činnosť.

26. Krajský súd ďalej poukázal aj na závažnosť a rozsah trestnej činnosti, pre ktorú si sťažovateľ odpykával trest vo výmere 7 rokov stým, že išlo o zločin skrátania dane a poistného podľa § 276 ods. 1, ods. 2 písm. c) a ods. 4 Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) a i) Trestného zákona, to znamená, že bol uznaný vinným z tohto trestného činu v jeho najprísnejšej skutkovej podstate, bola ním spôsobená škoda veľkého rozsahu a navyše ho spáchal ako člen organizovanej skupiny. V prípade podmieneného prepustenia z výkonu trestu podľa § 66 ods. 1 písm. c) Trestného zákona, teda už po polovici vykonaného trestu, by podľa názoru krajského súdu nebola v dostatočnej miere naplnená výchovná funkcia trestu ani funkcia individuálnej a generálnej prevencie, s prihliadnutím na to, že v prípade sťažovateľa nešlo iba o menej závažnú trestnú činnosť

vo forme prečinu, a preto k posudzovaniu dôvodov na podmienené prepustenie pristupoval obozretnejšie.

27. Krajský súd neopomenul ani tú okolnosť, že hoci sťažovateľovo hodnotenie z ústavu na výkon trestu odňatia slobody bolo podľa riaditeľa ústavu v podstate pozitívne a aj jeho ďalšia prognóza bola priaznivá a kladná, napriek tomu v spojitosti s už uvedenými skutočnosťami, hodnotiac tieto aspekty komplexne a v celku, jeho správanie počas doterajšieho výkonu trestu vrátane výkonu väzby, ktorý sa mu do výkonu trestu započítal, nebolo pozitívne až v takom významnom rozsahu a počas takej dlhej doby (vzhľadom na dĺžku uloženého trestu), aby odôvodňovalo nepochybný záver konajúceho súdu o tom, že dovtedajší výkon trestu mal na sťažovateľa skutočne až taký vplyv, že sa reálne polepšil a mohlo sa od neho dôvodne očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, ako to má na zreteli § 66 ods. 1 Trestného zákona. V tejto súvislosti krajský súd poukázal na časť návrhu riaditeľa ústavu, ktorý uviedol, že počas výkonu väzby bolo jeho správanie kolísavé, striedali sa u neho lepšie obdobia s horšími a hoci niekedy sa správal vzorne a bezproblémovo, boli obdobia, keď porušoval ústavný poriadok. Po premiestnení do ústavu boli zaznamenané 2 záporné poznatky, avšak neskôr sa už jeho správanie stabilizovalo a v tom čase už bol hodnotený kladne. Krajský súd dodal, že zástupca ústavu na verejnom zasadnutí konštatoval, že správanie sťažovateľa bolo už dlhšiu dobu na požadovanej úrovni, počas výkonu trestu mal aj jednu disciplinárnu odmenu.

28. Zároveň krajský súd považoval za potrebné poukázať aj na najnovšie, hoci v tom čase neprávoplatné odsúdenie sťažovateľa rozsudkom Okresného súdu Košice I. sp. zn. 4 T 28/2011 z 12. februára 2019, ktorým bol uznaný vinným zo spáchania obzvlášť závažného zločinu legalizácie z príjmu z trestnej činnosti podľa § 233 ods. 1 písm. a) a ods. 4 písm. a) Trestného zákona a za zločin neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1, ods. 2 písm. a) a ods. 4 Trestného zákona. A aj keď tento rozsudok dovtedy nenadobudol právoplatnosť, túto skutočnosť a trestné stíhanie sťažovateľa v uvedenom konaní vzal krajský súd do úvahy aj s prihliadnutím k tomu, že mu v uvedenom trestnom konaní bolo od uloženia súhrnného trestu upustené vzhľadom na práve vykonávaný 7-ročný trest odňatia slobody, ktorý Okresný súd Košice I považoval za dostatočný, teda tento trest bol v podstate uložený aj za uvedené trestné činy, čo podľa názoru krajského súdu len posilňovalo dôvody,

aby sťažovateľ v jeho výkone aj naďalej pokračoval. Nadriadený súd pripomenul aj ďalšie trestné stíhanie sťažovateľa pre zločin neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1 a 4 Trestného zákona, v ktorom už bola prokurátorom Krajskej prokuratúry v Košiciach podaná 10. júna 2019 obžaloba sp. zn. 1 Kv 18/18/8800 na Okresnom súde Košice II. V oboch prípadoch išlo o stíhanie za závažnú trestnú činnosť.

29. V závere krajský súd dodal, že návrh riaditeľa ústavu na podmienené prepustenie sťažovateľa bol, obdobne ako v ďalších iných prípadoch, podaný na základe rozkazu č. 15/2016 ministra spravodlivosti. Za nutné pritom považoval zdôrazniť, že ani po splnení formálnych predpokladov nemal sťažovateľ na podmienené prepustenie zákonný nárok a o prepustení bol oprávnený rozhodnúť s konečnou platnosťou súd po zhodnotení všetkých okolností po materiálnej stránke.

30. Zhrnúc do úvahy všetky uvedené okolnosti bol krajský súd (rovnako ako okresný súd) toho názoru, že v prípade sťažovateľa neboli splnené materiálne podmienky podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody a na dosiahnutie účelu trestu bolo nevyhnutné, aby sťažovateľ v jeho výkone pokračoval.

31. Krajský súd v právnej veci sťažovateľa ako relevantnú právnu úpravu aplikoval ustanovenia § 66 ods. 1 písm. c) a ods. 2 Trestného zákona.

31.1 Podľa § 66 ods. 1 písm. c) Trestného zákona súd môže odsúdeného podmienenčne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmieneného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieneného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

31.2 Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona pri rozhodovaní o podmienenom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

32. Z právnej úpravy aplikovanej v právnej veci sťažovateľa (predovšetkým ustanovenia § 66 ods. 1 Trestného zákona) vyplýva, že predpokladom pre podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody je okrem uplynutia zákonom ustanovenej doby výkonu tohto trestu aj skutočnosť, že odsúdený počas výkonu trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti bude viesť riadny život. Krajský súd v namietanom uznesení dospel k záveru, že sťažovateľ druhú z uvedených podmienok nespĺnil, keď v tomto kontexte, vychádzajúc zo svojich skutkových zistení, konštatoval, že správanie sťažovateľa vo výkone trestu nebolo spočiatku celkom dostatočne ustálené. Zdôraznil tiež, že je potrebné reflektovať aj na trestnú minulosť sťažovateľa, ktorý bol viackrát súdne trestaný. Zároveň poukázal na ďalšie trestné konania vedené proti osobe sťažovateľa. Uvedené skutočnosti spolu so zohľadnením jednej aktuálnej disciplinárnej odmeny viedli krajský súd v podstate k záveru, že polepšenie sťažovateľa nie je zavŕšené do takej miery, aby bolo možné od neho očakávať, že po prepustení z výkonu trestu povedie riadny život.

33. Ústavný súd vo všeobecnej rovine konštatuje, že neexistuje ústavou zaručené právo na to, aby bolo vyhovené návrhu riaditeľa ústavu alebo samotného odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Posúdenie splnenia zákonných podmienok je vecou sudcovskej úvahy. Je teda na všeobecnom súde, aby skúmal a posúdil, či sú zákonné podmienky pre vyhovenie návrhu splnené, a svoje úvahy v danom smere riadne odôvodnil.

34. Vychádzajúc zo skutočností uvedených v predchádzajúcich bodoch odôvodnenia tohto uznesenia, bez toho, aby bolo potrebné tieto skutočnosti ďalej analyzovať, keďže sú podľa názoru ústavného súdu samej osebe dostatočne výpovedné, čo sa týka zodpovedania otázky, či sťažovateľ preukázal, že ďalší výkon trestu už nie je v jeho prípade potrebný, ústavný súd konštatuje ústavnú konformnosť odôvodnenia namietaného uznesenia krajského súdu. Je toho názoru, že sa v ňom krajský súd náležite vysporiadal s argumentáciou obsiahnutou v návrhu riaditeľa ústavu a následne v sťažnosti sťažovateľa na jeho prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody a riadne vysvetlil dôvody pre jeho zamietnutie. Presentovanú argumentáciu, o ktorú oprel krajský súd svoj právny záver o nesplnení podmienok predpokladaných relevantnou právnou úpravou, ústavný súd hodnotí

ako vyčerpávajúcu, bez zjavných logických protirečení, plne zodpovedajúcu kritériám stanoveným pre kvalitné odôvodnenie rozhodnutí všeobecných súdov judikatúrou ústavného súdu a zároveň súladnú s podstatou a zmyslom aplikovaných právnych noriem. Procesný postup krajského súdu ani napadnuté rozhodnutie nesignalizujú porušenie práva na spravodlivý súdny proces. Samotné zamietnutie návrhu riaditeľa ústavu na podmienené prepustenie sťažovateľa z výkonu trestu odňatia slobody, ako aj sťažnosti sťažovateľa proti rozhodnutiu okresného súdu neznamena bez ďalšieho porušenie základného práva na súdnu ochranu.

35. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom krajského súdu nestotožňuje, nemôže viesť ani k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným už ani preto, že ústavný súd nie je opravným súdom právnych názorov krajského súdu. Ingerencia ústavného súdu do výkonu tejto právomoci krajského súdu je opodstatnená len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecnými súdmi, ktoré sú „pánmi zákonov“, v zmysle citovanej judikatúry by mohol nahradiť napadnutý právny názor krajského súdu iba v prípade, ak by bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, a teda ústavne nekonformný. Podľa názoru ústavného súdu predmetný právny výklad krajským súdom takéto nedostatky nevykazuje.

36. Na tomto základe ústavný súd pri predbežnom prerokovaní dospel k záveru, že medzi napadnutým uznesením krajského súdu a obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol vysloviť jeho porušenie. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

37. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľa uvedenými v návrhu na rozhodnutie, rozhodovanie o ktorých je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

IV.

K žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom

38. Vo vzťahu k žiadosti sťažovateľa o ustanovenie mu právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom je potrebné poznamenať, že ústavný súd môže v zmysle ustanovenia § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde ustanoviť fyzickej osobe alebo právnickej osobe právneho zástupcu (t. j. advokáta), ak taká osoba o to požiada, ak to odôvodňujú jej majetkové pomery a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Tieto tri predpoklady na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom musia byť splnené súčasne. Ak hoci len jeden z týchto predpokladov nie je splnený, nemožno právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom ustanoviť (m. m. III. ÚS 265/2014).

39. S prihliadnutím na výsledok posúdenia aktuálnej ústavnej sťažnosti ústavným súdom (ako to vyplýva z časti III odôvodnenia tohto uznesenia) je evidentné, že išlo o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, teda v danom prípade neboli splnené podmienky na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom. Z tohto dôvodu ústavný súd tejto žiadosti sťažovateľa (podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde) nevyhovel.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30.júna 2020

Jana Baricová
predsedníčka senátu